

## **Jövedéki termék szállítása adófelfüggesztési eljárás keretében, szabálytalanság az adófelfüggesztési eljárás keretében végzett szállítás során**

A jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Jöt.) és a Jöt. egyes rendelkezéseinek a végrehajtásáról szóló 45/2016. (XI.29.) NGM rendelet (a továbbiakban: Vhr.) előírásai figyelembevételével a jövedéki termék az Európai Unió területén – ideértve a harmadik országon keresztül történő szállítást is – adófelfüggesztési eljárás keretében szállítható.

### **Adófelfüggesztési eljárásban végzett szállításhoz kapcsolódó fontosabb fogalmak**

**AHK-szám:** az Elektronikus Termékkísérő Okmány (a továbbiakban: e-TKO) egyedi adminisztratív hivatkozási kódja;

**elektronikus átvételi elismervény:** az e-TKO-val feladott jövedéki termék címzettje által a jövedéki termék átvételéről az uniós számítógépes rendszerben kiállított, a 2008/118/EK tanácsi irányelvnek a jövedéki termékek jövedékiadó-felfüggesztéssel történő szállításához kapcsolódó számítógépes eljárások tekintetében történő végrehajtásáról szóló, 2009. július 24-i 684/2009/EK bizottsági rendeletben (a továbbiakban: 684/2009/EK rendelet) meghatározott adattartalmú elektronikus okmány;

**elektronikus kiviteli elismervény:** az e-TKO-val harmadik országba történő kiszállítás céljára feladott jövedéki termék harmadik országba történt kiléptetéséről a kivitel helye szerinti tagállam illetékes hatósága (belföldön az állami adó- és vámhatóság) által az uniós számítógépes rendszerben kiállított, a 684/2009/EK rendeletben meghatározott adattartalmú elektronikus okmány;

**e-TKO:** az uniós számítógépes rendszerben a jövedéki termék feladója által kiállított, AHK-számmal ellátott elektronikus okmány;

**uniós számítógépes rendszer:** a jövedéki termékek szállításának és felügyeletének számítógépesítéséről szóló, 2003. július 16-ai 1152/2003/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal létrehozott, az Európai Bizottság és a tagállamok illetékes hatóságai által működtetett számítógépes rendszer.

### **A jövedéki termék adófelfüggesztési eljárásban végzett szállításának közös szabályai (Jöt. 53. §)**

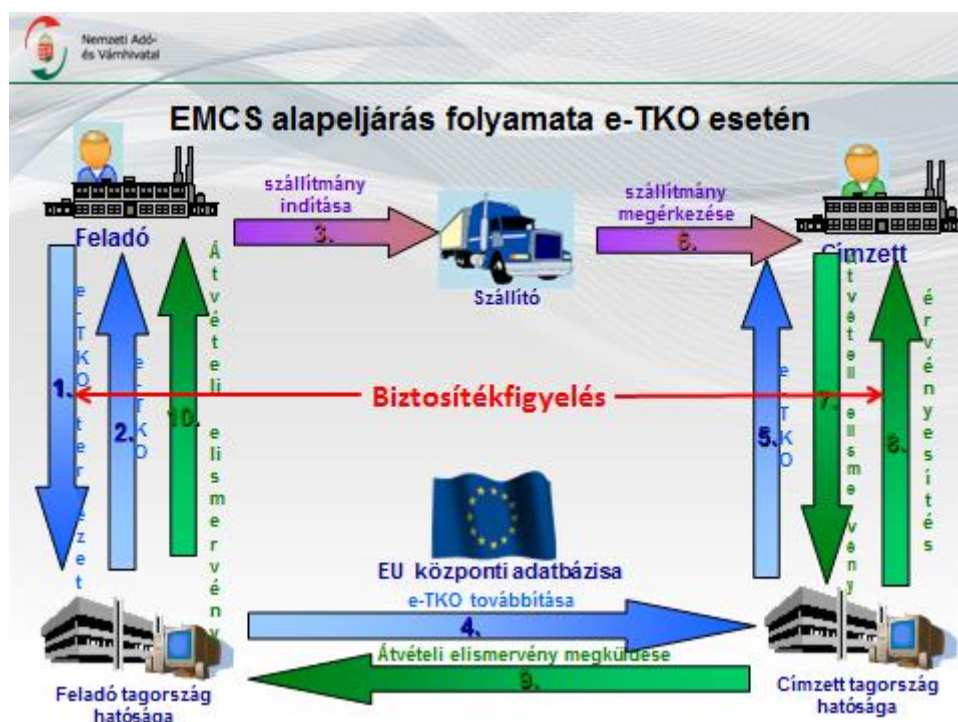
A Jöt. 53. §-a meghatározza, hogy a jövedéki terméket az adóraktár engedélyese az adóraktárból vagy a bejegyzett feladó az importálás helyéről az Európai Unió területén – ideértve azt az esetet is, ha a termék szállítása harmadik országon keresztül történik – adófelfüggesztési eljárásban szállíthatja

- a) adóraktárba;
- b) másik tagállambeli bejegyzett kereskedő számára;
- c) exportálás céljából arra a helyre, ahol a jövedéki termék elhagyja az Európai Unió területét;
- d) másik tagállambeli
  - da) diplomáciai és konzuli képviselet és annak tagjai,
  - db) nemzetközi szervezet és annak tagjai - a nemzetközi egyezményekben vagy székhely egyezményekben foglaltak szerint adómentesként meghatározott fogyasztás erejéig -,

dc) az Észak-atlanti Szerződésben részes állam fegyveres erői - kivéve az adóraktár helye szerinti tagállam fegyveres erejét -, polgári állománya és étterme, kávéháza, kávéháza.

Az adófelfüggesztési eljárásban végzett szállítás akkor kezdődik, amikor a jövedéki termék elhagyja az adóraktár területét, illetve amikor a bejegyzett feladó által feladott jövedéki termék vámjogilag szabadforgalomba bocsátásra kerül, és akkor fejeződik be, amikor a címzett a rendeltetési helyen átvéti (a fizikai fogadást követően a terméket mennyiségben és minőségben megvizsgálja, és az elektronikus átvételi elismervényt kiállítja) illetve export esetén, amikor a jövedéki termék elhagyja az Unió területét.

A jövedéki termékek közösségi adófelfüggesztéssel végzett szállításának felügyeletére az Excise Movement and Control System, magyarul Jövedéki Árumozgás és Ellenőrző Rendszer szolgál.



### Jövedéki termék feladása adófelfüggesztési eljárás keretében (Jöt. 54. §)

A feladás történhet:

- közvetlen számítógépes kapcsolati rendszeren, vagy
- Céghapun/Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartáshoz (KÜNY) regisztrációhoz kapcsolódó tárhelyen keresztül

Az adófelfüggesztési eljárás keretében végzett szállításnál alkalmazott elektronikus okmányok elektronikus benyújtásának feltétele, hogy az okmányt alkalmazni kívánó személy az állami adó- és vámhatósághoz az első elektronikus dokumentum küldését megelőzően bejelentsen, hogy elektronikus dokumentumainak benyújtására a Jöt. 84. § (1) bekezdésében meghatározott kapcsolattartási módok melyikét kívánja alkalmazni.

A jövedéki termékek adófelfüggesztéssel történő szállítása – egyes kivételektől eltekintve – a tagállamok gazdálkodói által kizárólag e-TKO-val indítható, illetve azok rendeltetési helyre érkezése kizárólag elektronikus átvételi elismervénnyel igazolható.

Azonban a csendes bor, az egyszerűsített adóraktárban előállítható palackos erjesztésű habzóbor és a Jöt. 129. § (2) bekezdés a) pontja szerinti adómértékkel adózó egyéb csendes erjesztett ital egyszerűsített adóraktárból induló belföldi szállításakor borkísérő okmány alkalmazandó vagy a szállítmány az agrárpolitikáért felelős miniszter rendeletében meghatározott esetben mentesül a borkísérő okmány alkalmazása alól.

A kisüzemi bortermelőnél előállítható és tárolható palackos erjesztésű habzóbor kisüzemi bortermelőtől indított belföldi szállításakor szintén borkísérő okmány alkalmazandó vagy a szállítmány az agrárpolitikáért felelős miniszter rendeletében meghatározott esetben mentesül a borkísérő okmány alkalmazása alól.

A Jöt. 54-56. §-tól eltérően az energiatermék adófelfüggesztési eljárás keretében végzett feladásáról és átvételéről a terméktávvezeték adóraktár engedélyese, valamint energiatermék adófelfüggesztési eljárás keretében adóraktárnak nem minősülő csővezetéken történő szállítás esetén a feladásáról és átvételéről a Vhr.-ben meghatározott adattartalmú átadás-átvételi jegyzőkönyvet kell közösen kiállítani a feladó és az átvevő adóraktár engedélyesének.

Alapesetben egy gazdálkodó akkor indíthat jövedéki terméket adófelfüggesztés keretében, ha kitárolási szándékáról – legkorábban a kitárolást 7 nappal megelőzően – e-TKO tervezetet állít ki.

Az e-TKO tervezetben ki kell tölteni

- a 684/2009/EK rendelet I. melléklet 1. táblázat 9.c, 12.a-b, valamint a 17.p rovatát,
- a rendeltetési hely megváltoztatása esetén az alkalmazandó üzenetben a 684/2009/EK rendelet I. melléklet 3. táblázat 2.f rovatát is.

Az e-TKO tervezetében kiegészítő adatként meg kell adni

- a jövedéki termék fajtakódját,
- a jövedéki termék mennyiségét az adó alapjául szolgáló mennyiségi egységben,
- dohánygyártmány esetében a kiszerelési egységet és a kiskereskedelmi eladási árat,
- az adóraktárból feladott jövedéki termék adóraktári készlettypusát és a feladás jogcím kódját, és
- a Jöt. 18. § (12) bekezdése szerinti esetben az ott meghatározott, az állami adó- és vámhatóság által kiadott engedély azonosítószámát.

Az e-TKO tervezetet elektronikus úton meg kell küldeni az állami adó- és vámhatóság részére, aki az uniós számítógépes rendszerben ellenőrzi az e-TKO tervezetében szereplő adatokat. Ha az adatok

- a) nem megfelelőek, erről az állami adó- és vámhatóság haladéktalanul értesíti a jövedéki termék feladóját,
- b) ha megfelelőek, az állami adó- és vámhatóság AHK-szám hozzárendelésével jóváhagyja az e-TKO-t, és arról értesíti a jövedéki termék feladóját.

Ennek megtörténte után kezdődhet meg a tényleges szállítási folyamat, amikor is a jövedéki termék feladója a szállítást végző személy részére átadja az e-TKO nyomtatott példányát vagy az AHK-szám feltüntetését tartalmazó számlát, szállítólevelet vagy más fuvarokmányt, amely a szállítás teljes ideje alatt kíséri a szállítmányt és azt a tagállamok illetékes hatóságainak kérésére be kell mutatni.

A jövedéki termék feladója az adófelfüggesztési eljárás keretében végzett szállítás

- a) kezdetéig törölheti - az uniós számítógépes rendszeren keresztül - az e-TKO-t,
- b) során megváltoztathatja - az uniós számítógépes rendszerben - az e-TKO-n szereplő rendeltetési helyet kivéve, ha mentesített szervezet a címzett.

Ha az adófelfüggesztési eljárás keretében másik tagállamból belföldre vagy belföldről másik tagállamba végzett szállítás során a fuvarozó a jövedéki terméket másik szállítójárműre kívánja átrakni fuvarszervezési okból oly módon, hogy a jövedéki terméket a szállítójármű-váltás közben, legfeljebb 24 órán keresztül telephelyén tárolja, ezt megteheti, amennyiben a jövedéki termék belföldi feladója vagy címzettje az uniós számítógépes rendszerben haladéktalanul bejelenti:

- a jövedéki terméknek a szállítójárműről történő lerakódásának időpontját,
- a jövedéki termékek ideiglenes tárolásának helyét, és
- az új szállítójármű rendszámát.

A Jöt. előírása szerint, a kisüzemi bortermelőnek – tekintettel arra, hogy nem rendelkezik adóraktári engedéllyel – állami adó- és vámhatósági nyilvántartásba vétel szükséges, ha másik tagállamba kíván csendes bort, saját előállítású csendes borból előállított palackos erjesztésű habzóbort kiszállítani adófelfüggesztési eljárásban.

#### **Az adófelfüggesztési eljárás keretében szállított jövedéki termék átvétele (Jöt. 55. §)**

A jövedéki termék belföldi címzettje a jövedéki termék szállítási okmányon rendeltetési helyként feltüntetett helyre történő fizikai megérkezését követően, a jövedéki termék tényleges mennyiségi és minőségi információit, valamint a Vhr.-ben meghatározott kiegészítő adatokat tartalmazó elektronikus átvételi elismervényt haladéktalanul kiállítja és megküldi az állami adó- és vámhatóságnak.

Az elektronikus átvételi elismervényben kiegészítő adatként meg kell adni

- a jövedéki termék fajtakódját,
- a jövedéki termék mennyiségét az adó alapjául szolgáló mennyiségi egységben,
- dohánygyártmány esetében a kiszereelési egységet és a kiskereskedelmi eladási árat,
- az adóraktárban átvett jövedéki termék adóraktári készlettypusát és az átvétel jogcím kódját,
- azon felhasználói engedélyes engedélyszámát vagy nyilvántartásba vett felhasználó nyilvántartási számát, akinek a részére a bejegyzett kereskedő a jövedéki terméket tagállamból behozza.

Az elektronikus átvételi elismervényt nem szükséges haladéktalanul kiállítani, ha a jövedéki termék címzettje indokolással ellátva a Jöt. 24. § szerinti adatszolgáltatásában, ennek hiányában pedig legkésőbb az okot adó esemény bekövetkezését követő munkanapon bejelenti az állami adó- és vámhatóságnak a késedelem okát.

Az állami adó- és vámhatóság az uniós számítógépes rendszerben ellenőrzi az elektronikus átvételi elismervényben szereplő adatokat. Ha az adatok

- a) nem megfelelőek, erről az állami adó- és vámhatóság haladéktalanul értesíti a jövedéki termék címzettjét,

- b) megfelelőek, az állami adó- és vámhatóság értesítést küld a jövedéki termék címezettjének az elektronikus átvételi elismervény nyilvántartásba vételéről, és azt egyidejűleg megküldi az uniós számítógépes rendszerben a feladás helye szerinti tagállam illetékes hatóságának, valamint továbbítja a jövedéki termék belföldi feladójának.

A másik tagállam illetékes hatósága által az állami adó- és vámhatóság részére megküldött elektronikus átvételi elismervényt az állami adó- és vámhatóság az uniós számítógépes rendszerben továbbítja a jövedéki termék belföldi feladójának.

#### **Adófelfüggesztési eljárás keretében szállított jövedéki termék exportálása (Jöt. 56. §)**

A harmadik országba adófelfüggesztési eljárás keretében szállított jövedéki termék esetén, ha a vámjogszabályok szerinti kivitel helye belföld, a kilépési hivatal vagy - a Jöt. 3. § (1) bekezdés 18. pont a) alpont ab) alpontja szerinti területre történő szállítása esetén - az áruknak az Európai Unió vámterületéről történő kiléptetésére a vámjogszabályok szerint megállapított alakiságokat teljesítő hatóság arról szóló igazolása alapján, hogy a jövedéki termék elhagyta az Európai Unió területét, továbbá az igazolásban szereplő adatoknak az uniós számítógépes rendszerben történő ellenőrzését követően az állami adó- és vámhatóság állítja ki az elektronikus kiviteli elismervényt.

Az állami adó- és vámhatóság az elektronikus kiviteli elismervényt az uniós számítógépes rendszerben továbbítja a feladás helye szerinti tagállam illetékes hatóságának, vagy a jövedéki termék belföldi feladójának.

Ha a harmadik országba belföldről adófelfüggesztési eljárás keretében szállított jövedéki termék esetén a vámjogszabályok szerinti kivitel helye másik tagállam, a kivitel helye szerinti tagállam illetékes hatósága által a jövedéki termék harmadik országba történt kiviteléről kiállított és az állami adó- és vámhatóságnak megküldött elektronikus kiviteli elismervényt az állami adó- és vámhatóság a jövedéki termék feladójának továbbítja.

#### **Jövedéki termék szállítása mentesített szervezetnek adófelfüggesztési eljárásban (Jöt. 57. §)**

Ha másik tagállamból belföldön lévő mentesített szervezet számára szállítanak adófelfüggesztési eljárás keretében jövedéki terméket, a jövedéki termék feladásáról az állami adó- és vámhatóság értesíti a mentesített szervezetet.

A mentesített szervezetnek a jövedéki termék átvételéről írásos nyilatkozatot kell adni a 684/2009/EK rendeletben meghatározott adattartalommal az állami adó- és vámhatóságnak. Az állami adó- és vámhatóság a mentesített szervezet nyilatkozata alapján kiállítja és az uniós számítógépes rendszerben megküldi az elektronikus átvételi elismervényt a feladás helye szerinti tagállam illetékes hatóságának.

A mentesített szervezetnek legkésőbb – a Jöt. 57. § (2) bekezdés szerinti írásos nyilatkozat állami adó- és vámhatóságnak történő kiállításakor – az állami adó- és vámhatóság ellenjegyzését pecsétlenyomattal tartalmazó adómentességi igazolást meg kell küldenie a jövedéki termék feladójának.

## **Jövedéki termék feladása, átvétele, exportálása üzemszünet alatt (Jöt. 58-60. §)**

### Jövedéki termék feladása:

Az üzemszünet ideje alatt a jövedéki termék feladója adófelfüggesztési eljárás keretében akkor adhat fel jövedéki terméket, ha a jövedéki terméket a szállítás során olyan papíralapú okmány kíséri, amely az e-TKO tervezetében szereplő valamennyi adatot tartalmazza, vagy a szállítás kezdetét előzetesen bejelenti az állami adó- és vámhatóságnak.

Az üzemszünet végét követően a jövedéki termék feladójának az e-TKO tervezetét haladéktalanul ki kell állítania és megküldenie az állami adó- és vámhatóságnak, amelynek vámhatósági ellenőrzését és jóváhagyását követően az e-TKO lép a papíralapú okmány helyébe, melynek egy példányát a jövedéki termék feladója az adó megállapításához való jog elévülési idején belül köteles megőrizni.

A jövedéki termék feladójának az üzemszünet ideje alatt a rendeltetési hely Jöt. 54. § (7) bekezdése szerinti megváltoztatását előzetesen be kell jelentenie az állami adó- és vámhatóságnak.

### Jövedéki termék átvétele:

Ha a jövedéki termék átvételéről az üzemszünet ideje alatt vagy az üzemszünet végét követően, de még az e-TKO megküldése előtt, a címzettnek nincs lehetősége az adófelfüggesztési eljárás keretében végzett szállítás befejezését követő 5 munkanapon belül elektronikus átvételi elismervényt kiállítania, akkor olyan papíralapú okmányt kell kiállítania és megküldenie az állami adó- és vámhatóság részére, amely az elektronikus átvételi elismervény valamennyi adatát tartalmazza.

Az állami adó- és vámhatóságnak – ha az üzemszünet megszűnése rövid időn belül nem várható – a jövedéki termék átvételéről kiállított papíralapú okmány másolatát kell megküldenie a feladás helye szerinti tagállam illetékes hatóságának.

A másik tagállam illetékes hatósága által az állami adó- és vámhatóság részére megküldött, a jövedéki termék átvételéről kiállított papíralapú okmány másolatát az állami adó- és vámhatóság megküldi a jövedéki termék feladójának vagy annak megérkezéséről tájékoztatja a jövedéki termék feladóját.

Az üzemszünet végét vagy az e-TKO megküldését követően a címzettnek az elektronikus átvételi elismervényt haladéktalanul ki kell állítania és meg kell küldenie az állami adó- és vámhatóságnak. Ezt követően a jövedéki termék adófelfüggesztési eljárás keretében végzett szállítására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

### Jövedéki termék exportálása:

Ha a kivitel helye belföld és a jövedéki termék harmadik országba történő kiszállításáról az üzemszünet ideje alatt vagy az üzemszünet végét követően, de még az e-TKO megküldése előtt az állami adó- és vámhatóságnak nincs lehetősége elektronikus kiviteli elismervényt kiállítani, olyan papíralapú okmányt állít ki – és ha az üzemszünet megszűnése rövid időn belül nem várható – küld meg a feladás helye szerinti tagállam illetékes hatóságának, amely az elektronikus kiviteli elismervény valamennyi adatát tartalmazza.

Az állami adó- és vámhatóságnak a jövedéki termék harmadik országba történő kiszállításáról kiállított papíralapú okmány másolatát meg kell küldenie a jövedéki termék feladójának vagy annak megérkezéséről tájékoztatni kell a jövedéki termék feladóját.

Az üzemszünet végét vagy az e-TKO megküldését követően, ha a kivitel helye belföld, az állami adó- és vámhatóság haladéktalanul kiállítja és a feladás helye szerinti tagállam illetékes hatóságának megküldi az elektronikus kiviteli elismervényt. Ezt követően az adófelfüggesztési eljárás keretében végzett szállításra vonatkozó általános szabályokat kell alkalmazni.

### **Az adófelfüggesztési eljárásban végzett szállítás befejeződésének igazolása (Jöt. 61. §)**

Az adófelfüggesztési eljárás keretében végzett szállítás befejeződését az elektronikus átvételi és az elektronikus kiviteli elismervény, illetve üzemszünet esetén a megfelelő papír alapú okmány igazolja.

Ezek hiányában az adófelfüggesztési eljárás keretében végzett szállítás befejeződésének igazolására elfogadható:

- a) a rendeltetési hely szerinti tagállam illetékes hatóságának - megfelelő bizonyíték alapján - a jövedéki termék rendeltetési helyre történő megérkezéséről kiállított igazolása, vagy
- b) a kivitel helye szerinti tagállam illetékes hatóságának a jövedéki termék Európai Unió területének elhagyásáról kiállított igazolása is.

A címzett által kiállított és az elektronikus átvételi elismervény valamennyi adatát tartalmazó okmány a Jöt. 61. § (3) bekezdés a) pontja vonatkozásában megfelelő bizonyítéknak minősül.

### **Szabálytalanság az adófelfüggesztési eljárásban végzett szállítás során (Jöt. 10. §)**

#### Az adófelfüggesztési eljárásban végzett szállítási szabálytalanságok:

- az adófelfüggesztési eljárás keretében végzett szállítás nem a Jöt. 53. § (3) bekezdése szerint fejeződik be, a teljesen megsemmisült vagy helyrehozhatatlanul károsodott jövedéki termék kivételével,
- az adófelfüggesztési eljárás keretében végzett szállítás során a fuvarszervezési okból megvalósuló szállítójármű-váltás a Jöt. 54. § (8) bekezdés rendelkezéseinek megsértésével történik,

Ha az adó felfüggesztési eljárás keretében végzett szállítás során szabálytalanság történik, akkor tekintendő belföldi szabadforgalomba bocsátásnak, ha a szabálytalanságot belföldön követték el. Ha az elkövetés helye nem állapítható meg, de a szabálytalanságot belföldön észlelték, a szabadforgalomba bocsátás helye és időpontja az, ahol és amikor a szabálytalanságot észlelték. Szabálytalanság észlelése esetén az állami adó- és vámhatóság értesíti a feladás helye szerinti tagállam illetékes hatóságát.

Ha az adó felfüggesztési eljárás keretében szállított, belföldön feladott jövedéki termék nem érkezett meg a rendeltetési helyére, de a szállítás során nem észleltek szabálytalanságot, ezt a körülményt úgy kell tekinteni, hogy a szabadforgalomba bocsátás belföldön és az adófelfüggesztési eljárás keretében végzett szállítás kezdetekor történt. Ez alól kivétel, ha az adófelfüggesztési eljárás keretében végzett szállítás kezdetét követő négy hónapon belül az állami adó- és vámhatóság által elfogadott bizonyítékot mutatnak be az adó felfüggesztési

eljárás keretében végzett szállítás belföldtől eltérő befejeződéséről vagy a szabálytalanság belföldtől eltérő elkövetésének helyéről.

Ha az adófelfüggesztési eljárás keretében belföldről végzett szállítás során a jövedéki biztosítékot nyújtó személy nem tudott vagy nem tudhatott arról, hogy a jövedéki termék nem érkezett meg a rendeltetési helyre, az állami adó- és vámhatóság által erre irányuló közlést követően egy hónap áll rendelkezésére arra, hogy bizonyítékot nyújtson be az adófelfüggesztési eljárás keretében végzett szállítás befejeződéséről vagy a szabálytalanság elkövetésének helyéről.

Ha a Jöt. 10. § (2) bekezdés és a (4) bekezdés szerinti esetben az adófelfüggesztési eljárás keretében végzett szállítás kezdetét követő három éven belül a szabálytalanság elkövetésének belföldtől eltérő helye bizonyítottá válik, a szabadforgalomba bocsátás helyének a szabálytalanság elkövetésének helyét kell tekinteni. Ha az adófelfüggesztési eljárás keretében belföldtől eltérő helyről végzett szállítás kezdetét követő három éven belül a szabálytalanság elkövetésének belföldi helye bizonyítottá válik, a szabadforgalomba bocsátás helyének belföldet kell tekinteni.

Ha a Jöt. 10. § (6) bekezdés szerinti esetben a szabálytalanság helye belföld, az állami adó- és vámhatóság értesíti annak a tagállamnak az illetékes hatóságát, ahol az adót megfizették.

Ha a Jöt. 10. § (6) bekezdés szerinti esetben a szabálytalanság helye belföldtől eltérő hely, az állami adó- és vámhatóság intézkedik a belföldön megfizetett adó visszatérítése vagy levonása iránt azt követően, hogy a szabálytalanság elkövetése szerinti tagállamban az adót megfizették.

Ha az adófelfüggesztési eljárás keretében szállított jövedéki termék feladási helye és rendeltetési helye is belföld és a jövedéki termék nem érkezett meg a rendeltetési helyére, de a szállítás során nem észleltek szabálytalanságot, ezt a körülményt úgy kell tekinteni, hogy a szabadforgalomba bocsátás az adófelfüggesztési eljárás keretében végzett szállítás kezdetekor történt. Ez alól kivétel, ha az adófelfüggesztési eljárás keretében végzett szállítás kezdetét követő négy hónapon belül az állami adó- és vámhatóság által elfogadott bizonyítékot mutatnak be az adófelfüggesztési eljárás keretében végzett szállítás befejeződéséről.

**Nemzeti Adó- és Vámhivatal**